

Jak se eurokraté snaží převzít kontrolu nad Polskem. „Blíží se polexit“ jsou běžné titulky v mnoha českých médiích

- CZ24 News | 7. ledna 2022

EU: „Polsko na cestě z EU“, „Blíží se polexit“ – takové titulky jsou v posledních měsících v mnoha českých médiích běžné. Reagují na rychle eskalující spory mezi Varšavou a Bruselem. Žádné jiné zemi nevěnoval Evropský parlament tolik rozhořčených rezolucí. Proti žádné zemi nevedla Evropská komise tolik „trestních tažení“ a proti žádné zemi nebyly použity tak zásadní „donucovací prostředky“.

Konflikt EU – Varšava začal téměř okamžitě po dvojitém volebním vítězství konzervativců v roce 2015. Předmětem kritiky byla celá řada aspektů politiky nové vlády Práva a spravedlnosti, nicméně nejčastěji šlo buď o svetonázorová témata z repertoáru nové levice (interrupce, LGBT), nebo o otázky spojené ze změnami v justici, kde se nová vláda rozhodla odklonit od dosud praktikovaného (stejně jako např. na Slovensku, nikoli ovšem v Česku či většině evropských států) modelu soudcovské samosprávy směrem k většímu vlivu exekutivy a legislativy na proces jmenování soudců. Zatímco evropské orgány tuto změnu označily za porušení principu nezávislosti soudnictví, polská vláda argumentuje, že sám princip jmenování soudců v Polsku je zaprvé mimo kompetence EU a za druhé se nijak neliší od systémů mnoha dalších členských států. Spor proto pokračuje, i když Polsko v řadě jednotlivých bodů reforem, jako je třeba zavedení věku odchodu do důchodu pro soudce Nejvyššího soudu, opakovaně zařadilo „zpátečku“, přijalo námitky evropských orgánů a legislativu upravilo.

Poslední kapitola začala v březnu 2021, kdy Evropský soudní dvůr vydal rozhodnutí, v němž doporučil (tázajícím se) polským soudcům, aby se v případě nesouladu polské ústavy a nařízení Soudního dvora řídili tím druhým. O co však šlo konkrétněji? Zjednodušeně řečeno – o svolení nerespektovat jmenování (a tedy i následná rozhodnutí) soudců, kteří byli dosazeni „špatným způsobem“ (tedy podle nových pravidel stanovených novou vládou). Šlo o reakci na konkrétní kauzy, v nichž předmětem pochybností nebylo to, zda daný soudce rozhodl v souladu se zákonem či nikoliv, ale zda byl do své funkce „správným způsobem“ dosazen. Toto rozhodnutí, z hlediska občana a provozu státu poměrně problematické, vedlo polskou vládu k žádosti o přezkum k ústavnímu soudu. A ten – v souladu s vlastní dřívější judikaturou a s podobnými rozhodnutími mnoha jiných ústavních soudů členských států – potvrdil nadřazenost národní ústavy nad evropským právem. Pokud nový model jmenování soudců polskou ústavu neporušuje, není možné zpochybňovat rozhodnutí soudců jen na základě jejich údajné „nelegitimity“ stvrzené Evropským soudním dvorem. A zatímco rozsudky ve věci nadřazenosti ústavy nad evropským právem v Německu či ve Francii moc velký zájem nevyvolaly, v polském případě se rozpoutala bouře. Snahy o zmírnění napětí, které podnikla např. Angela Merkelová, se setkávají s protitlakem např. ze strany europarlamentní většiny.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Čtenáři českých médií znají tento spor v podstatě jen z jedné strany. Polsko porušuje „předpisy“, Polsko je „trestáno“. Na druhé straně barikády je monolitní „Evropa“. Jen vzácně pronikne do povědomí, že velká část „šumu“ kolem Polska je generována z čistě ideologických důvodů (např. opakovaná usnesení Evropského parlamentu ve věci nikdy neexistujících „zón bez LGBT“ či polských předpisů o umělém ukončování těhotenství, které jsou mimo kompetence unijních institucí). Jen málokdy se dozvědí, jak nevalnou pověst mělo polské soudnictví a jak intenzivní byly v předchozí dekádě hlasy volající po nutnosti jeho reformy. V podstatě vůbec se k nim nedostane, jak výraznou (a nejednoznačnou) debatu vyvolalo poslední rozhodnutí ústavního soudu třeba ve francouzských, ale dokonce i německých médiích. Jen vzácně se totiž akcentuje skutečnost, že většina sporů Polska s EU se týká oblastí, které dosud prokazatelně nepatřily do kompetencí evropských orgánů, a za použití prostředků, které vznikají a jsou testovány „za pochodu“.

Esej Jana Rokity, kdysi lídra Občanské platformy a jednoho z mála autentických „konzervativních liberálů“ v polské politice, nyní britkého komentátora veřejného dění, nezkoumá technické detaily sporů mezi Polskem a Brusel. Neřeší také, zda je polská justiční reforma zdařilá či nikoli. Protože podle Rokity to není v dané situaci vůbec podstatné. Spíše ukazuje celou kauzu v širším kontextu, jako element zásadní institucionální a mentální proměny v lůně evropských institucí, pro kterou je Polsko pouze vhodným objektem politického experimentu. Abych parafrázoval název knihy Petra Fialy – spor s Polskem je pro některé síly v rámci EU svého druhu „laboratoř federalizace“.

Maciej Ruczaj, ředitel Polského institutu v Praze

Neobvyklé situace, kterým Polsko v poslední době čelí v evropských institucích, nás nutí položit si otázku, jak vůbec mohlo dojít k tomu, co se dnes děje před našima očima. Pokusíme-li se na tuto otázku odpovědět, nemůžeme se vyhnout otázkám, které vyvolávají dva velké konflikty v pozadí těchto neobvyklých příhod, bez nichž by k nim (s velkou pravděpodobností) nedošlo.

První konflikt je následkem vnitřního sporu, vyhoceného jako dosud nikdy předtím v našich dějinách, který rozděluje a oslabuje polský stát i polskou politiku. Tento spor evidentně inspiruje a podněcuje evropské instituce k hledání stále nových prostředků, jak vyvíjet nátlak na polskou vládu. Někdy se tak děje dokonce zcela přímo, jako tehdy, když naléhavý tón žádosti bývalých polských prezidentů a premiérů přiměl dlouho váhající Evropskou komisi v čele s Jeanem-Claudem Junckerem k tomu, že proti Polsku vznesla soudní obvinění.

Druhým konfliktem je samozřejmě ideologický boj probíhající na celém Západě, který má za následek, že politici a strany „starého typu“, kteří v současnosti kontrolují evropskou politiku, zažívají stále větší strach, že jednoho dne mohou o tuto kontrolu přijít. Mohou za to tektonické změny v evropské politice, vynášející do popředí nové strany a postavy, jako jsou Éric Zemmour, Viktor Orbán, Matteo Salvini, Santiago Abascal nebo Jarosław Kaczyński, které se od současného mainstreamu výrazně odlišují. Bez tohoto strachu by unijní instituce pochopitelně neměly tak široký mandát pro různé zásahy vůči zemím, v nichž se už dostala k moci evropská verze „nové pravice“ (Alt-Right), mírnější.

Bez zplnomocnění

Je bezesporu fakt, že vztahy mezi Polskem a unijními institucemi by nedosáhly současného kritického bodu, kdyby neexistovaly tyto dva zásadní konflikty, které v obou případech probíhají jak ve sféře čisté politiky, tak v rovině ideologického sporu.

Avšak druhou věcí, která rozhodně není méně zajímavá, jsou změny v chování samotných evropských institucí. Ty totiž – což je vidět na první pohled – s jedním (prozatím) členským státem zacházejí způsobem, jakým by ještě před deseti lety nejednaly. Nejen to, před deseti lety by nikdo nebo skutečně jen málokdo dokázal vůbec připustit, že se bude zanedlouho s někým jednat právě tímto způsobem. Tehdy bylo prakticky nemožné si představit, že nějaká paní soudkyně konající jménem evropské judikatury bude pod nejrůznějšími politickými záminkami s velkým odhodláním a účinností stíhat jeden stát a ukládat mu jako individuální osoba finanční pokuty, aniž k tomu měla jakékoliv, byť jen nepatrné odůvodnění v některé z obou evropských zakládajících smluv. Přitom obě smlouvy byly doposud uznávány za unijní „ústavu“ svého druhu, jinými slovy za právní akty přesně vymezující, o čem členské státy rozhodly, že bude spadat do pravomoci unijních institucí a co do ní spadat nebude. A ve stovkách příruček týkajících se Evropské unie se učilo, že podstata unijního „legalismu“ spočívá právě v tom, že každé rozhodnutí unijních orgánů vždy vyplývá z kompetencí udělených Unii v zakládajících smlouvách.

Před deseti lety by nikoho nenapadlo, že Evropská komise, známá tehdy svým propagováním pravidel *good governance*, může jednoduše arbitrárně zastavit převedení schváleného příspěvku do rozpočtu jednoho státu a nenápadně jeho vládě naznačovat, že tento příspěvek „uvolní“ ve chvíli, kdy premiér této země stáhne stížnost adresovanou domácímú ústavnímu soudu, která Komisi - nevyhovuje.

Kdybychom měli tento mimořádný případ hodnotit pomocí analogie mezi Evropskou unií a některým z federálních států, tak si můžeme představit, že by například vláda USA pozastavila financování státu Texas a slibovala, že veřejné fondy okamžitě uvolní, jakmile tento stát zruší schválený protipotravný zákon. Zní to jako hloupost? Dnes určitě ano, ale za několik let to tak v Americe být nemusí.

Evropské hierarchie

Z jednoho hlediska se toho v lidských dějinách změnilo jen málo: politika vždy měla, má a bude mít převahu nad nějakými „právními zásadami“ nebo pravidly „dobrého vládnutí“. Právě zde spočívá jak její velikost, tak její hrozba.

Často se objevuje otázka, zda právě Lisabonská smlouva neotevřela cestu k nynějšímu politickému „zápasu ve volném stylu“, který se mezi unijními institucemi a Polskem odehrává – téměř bez zákonů a pravidel. Kdyby tomu tak skutečně bylo, šlo by lehce obvinít z historické odpovědnosti politiky, kteří u Lisabonské smlouvy dvakrát jménem Polska kapitulovali: nejprve Aleksandra Kwaśniewského s Markem Belkou a potom také Lecha Kaczyńskiego.

Tak to ovšem není. Sledujeme-li Lisabonskou smlouvu z hlediska polských zájmů, měla jinou zásadní chybu. Byla dílem úzkého francouzsko-německého spojení uzavřeného mezi Jacquesem Chiracem a Gerhardem Schröderem, kteří se netajili záměrem vytvořit „těžiště Evropy“ a „poskytnout Evropě silné vedení“ (jak se otevřeně psalo ve versailleském prohlášení ke 40. výročí Elysejské smlouvy). Smlouva měla vytvořit nové instituce a procedury, které by zřetelně hierarchizovaly do té doby spíše neformální evropské pořadí důležitosti členských států, aby bylo možné zvládnout předpokládaný nápor barbarů (jinými slovy nás), kteří se měli záhy objevit uvnitř Unie.

Z tohoto důvodu představovalo hlavní organickou myšlenku smlouvy zajištění hegemonického postavení lídrům nejsilnějších států, což měla umožnit koncentrace moci v Evropské radě. Praktickým výsledkem byla z pozdějších let dobře známá Evropa řízená (především během krizí) Angelou Merkelovou, která si občas přizvala na pomoc následné a politicky stále slabší (úměrně oslabování Francie) osazenstvo Elysejského paláce.

Ano, toto měla být Evropa mocností, což mělo již tehdy vyvolávat otázky, pokud jde o respektování našich zájmů v záležitostech jako jednotný trh, otevřenost konkurenci, nebezpečí protekcionismu nebo energetická solidarita. Následující léta ukázala, že nešlo jen o teoretické hrozby.

Nevinné znění

V polisabonské Unii ovšem ještě nic nenasvědčovalo tomu, že by se Brusel i Lucemburk mohly zhlédnout v roli jakéhosi současného Říma, jehož právníci a úředníci „budou stejně jako římské legie přijímat a bezpodmínečně vykonávat rozkazy podřít mu další periferní provincie“ (mám-li zde užít sarkastického podobenství Andrewa Tettenborna). Zdálo se totiž, že smlouva dostatečným způsobem rozlišuje národní, unijní a smíšené kompetence. A mechanismus vydírání prostřednictvím sankcí vůči jedné zemi, ať už z jakýchkoli důvodů, je přece přísně reglementovaný požadavkem jednomyslnosti vlád zbývajících členských států.

Bylo-li tedy třeba se něčeho obávat, byla to brutalita mocností při hře o vlastní zájmy uvnitř Unie, ne však nadměrných požadavků unijních institucí jako Parlament, Komise nebo soudy.

Proto tehdy nevyvolalo žádné kontroverze ustanovení schované v hlubinách druhé (více podrobné) smlouvy, které Komisi přiznávalo pravomoc formulovat „odůvodněný názor“ v případě „porušení smlouvy“ nějakým státem a ve finále právo předložit na tomto základě stížnost u unijního Soudního dvora. Nevylučuji, že si přední funkcionáři tehdejší Evropské komise v čele s Romanem Prodim uvědomovali, jak lze s podobným ustanovením nakládat v budoucnosti. Ale mimo Brusel bylo třeba mít výjimečnou představivost, aby někdo dopředu vytušil další vývoj událostí.

Od onoho nevinně znějícího ustanovení čl. 258 druhé smlouvy se totiž začaly odvíjet nové a podivné věci. Když Maďarsko schválilo novou ústavu, která se z doktrinárních, ideologických důvodů příliš nelíbila nové levici, vymysleli v Bruselu překvapivou novinku, definovanou v typickém byrokratickém newspeaku jako „Rámce týkající se právního státu“. Ony „rámcové“ schválené v roce 2014 Evropskou radou i Evroparlamentem přiznaly Evropské komisi mimosmluvní oprávnění vyvíjet na Maďarsko nátlak v otázce změny jeho ústavy.

Systém trestů

Způsobem docela zdařilého experimentu bylo ve skutečnosti oněch „rámců“ poprvé použito jako politického nástroje při zahájení tzv. dialogu s Polskem v roce 2016. Vyjádřeno v jazyce reálné politiky šlo tehdy o šikanování vlády ve Varšavě spojené s obranou soudců nominovaných do polského Ústavního soudu opozicí. Evropský parlament i Komise se už tehdy vyznačovaly narůstajícím kompetenčním entuziasmem, naskytla-li se možnost vykonávat dozor nad politikou alespoň několika členských zemí.

Tento proces by však nenabral takové obrátky, kdyby ještě předtím nedošlo k velké finanční krizi, která v této oblasti vytvořila silné precedenty. Politické následky krize nejenže vtiskly poslání Komise nový profil, ale také změnilly vztahy mezi bruselskou eurokracií a členskými státy. Krize na počátku vytvořila velký tlak na vznik systému gigantických finančních *bailoutů* (záchrana před bankrotem) a komunitarizaci dluhů zemí postižených krizí. Tento tlak byl o to silnější, že jej solidárně vytvářely nejzadluženější státy Středomoří, evropská levice (což bylo přirozené), ale také bankéři, kteří chtěli mít jistotu, že půjčené peníze budou splaceny.

Berlín tehdy koneckonců celkem rozumně dospěl k závěru, že musí podobný tlak zastavit a pro nové *bailouty* stanovit tvrdé podmínky. A tak v roce 2011 namísto očekávaných euroobligací získala Unie (mimořádně za velké zaangażovanosti tehdejšího polského předsednictví) nejprve tzv. *six-pack* (balíček šesti právních aktů týkající se správy ekonomických záležitostí) a poté Fiskální pakt,

jinými slovy solidní porci právně zaručených restrikcí, zostřených nařízení a trestních procedur. Francouzský socialistický ministr je tehdy ve vzteku označil za „pilíře bismarckovské politiky paní Merkelové“. Ať tak či onak, jejich podstata spočívala v bezprecedentním vytvoření mezinárodního dozoru nad hospodářskou politikou zemí Unie.

Do té doby tento dozor probíhal pouze tehdy, když šlo o bilancování národních rozpočtů (tzv. procedura nadměrného deficitu), ale nové zákony ukládaly dohled nad stavem veřejného dluhu i jiných prvků makroekonomické rovnováhy (například salda obchodní bilance jednotlivých zemí). Zatímco žádný dosavadní dozor nebyl spojen s hrozbou sankce, nové zákony vytvořily navíc systém finančních postihů a jejich účinného vymáhání prostřednictvím konfiskace státy vytvářených depozit nebo blokáce výplat evropských kohezních fondů.

Klíčová změna

Vznikla tedy potřeba pověřit nějakou evropskou instituci zcela novým posláním vytváření kritérií korektnosti, prováděním kontroly, vytvořením systému dozoru nad vládami a centrálními bankami a nakonec – vymáháním toho všeho a ukládáním sankcí. Celý tento rozsáhlý, složitý a obtížně politicky kontrolovatelný systém *scoreboardingu* se nyní objevil v gesci Evropské komise. Je mimořádně příznačné, že první zemí postiženou v tomto směru se stalo... Maďarsko. Okolnosti tehdejšího konfliktu Komise, v jejímž čele stál José Manuel Barroso, s maďarskou vládou neponechávají žádné pochyby, že tehdy došlo k finančnímu postihu státu, který se sice nacházel v celkem dobré hospodářské kondici, ale byl evropskou levicí napadán kvůli silicím ideologickému sporu.

Tato nová pravomoc finančního dozoru nad státy se slila v jeden celek se zdánlivě nevinnou kompetencí posuzovat „porušení smluv“, jehož by se státy mohly dopustit. A tak se z Evropské komise stala „strážkyně smluv“ s rozsáhlými dozorčími i trestními kompetencemi, aniž by byl fakticky vymezen jejich rozsah. V uspořádání Evropské unie proběhla klíčová institucionální změna.

Skutečné politické obrátky nabrala celá věc v okamžiku, kdy byly poprvé vyhroceny na ostří nože zásadní otázky suverenity a demokracie. Dozorujícím nátlakem byla totiž vynucena změna vlády v Řecku, neboť premiér této země chtěl, aby její finanční dohodu s Evropskou unií potvrdilo referendum. „Je to blázen,“ prohlásil o něm tehdy realista – francouzský prezident Sarkozy. O několik dní později stejný vnější nátlak vedl k demisi italské vlády, která se pokoušela lavírovat, neboť se nechtěla okamžitě přizpůsobit obdrženým „doporučením“. Novými premiéry se v obou zemích stali úředníci unijních institucí: Lukas Papadimos z Evropské centrální banky a Mario Monti – nedlouho předtím člen Evropské komise. V Athénách byla opozice přinucena stáhnout požadavek urychlených předčasných voleb a Římu byl nadiktován nový zákon o rozpočtu. Poctivý Monti krátce před svou nominací otevřeně přiznával, že „moc v Itálii začíná přebírat úřednická vláda s ústředími v Berlíně, Bruselu a Paříži“.

Dočasné zbavení svéprávnosti

Pro naši otázku o změnách uvnitř Unie není v tuto chvíli důležité, zda tyto drastické kroky skutečně vedly k záchraně zmíněných zemí, či zda tomu nebylo zcela naopak. Podstatné je, že v Bruselu existovalo silné přesvědčení, že právě taková, a ne jiná má politika vůči těmto zemím být. A na základě tohoto přesvědčení došlo ve dvou státech k politickým zvratům – nejen ke změně politického směřování tamní moci, ale přímo k mocenské změně. Změně, jejímž výsledkem mělo být převzetí vlády důvěryhodnými úředníky unijních institucí na určitou dobu. A právě zde je zakopán pes těžko docenitelného a v unijní paměti dobře zapsaného politického precedentu.

Když jsem se přesně před deseti lety zamýšlel nad budoucími následky podobných změn, vyslovil

jsem hypotézu, že se v periferiích Unie možná rodí nový a mimořádně zajímavý jev, jakým by mohlo být v dějinách Evropy revitalizované „mandátní území“. Tato hypotéza se samozřejmě může odvolávat na známou myšlenku „mezinárodního mandátu“ s cílem zreformování a modernizace zemí nacházejících se před první světovou válkou pod vládou ústředních mocností nebo na známý obsah článku 22 Paktu Společnosti národů z roku 1919. Jeho autor, britský ministr lord Balfour, jej definoval pomocí anglického slůvka *supervision* spojujícím v sobě myšlenku dozoru, podpory a vedení. Mandát má být popřením koloniální ideje, nejde v něm o vykořisťování, ale o prokázání pomoci tomu, kdo – podle přesvědčení vnějšího světa – není schopen si sám poradit. To by mohlo v určité míře připomínat dočasné a částečné zbavení svéprávnosti v zájmu vyřešení obtížných záležitostí, s nimiž si subjekt zbavený svéprávnosti rovněž nedokáže sám poradit.

Nepochybně nejdále zacházejícím – i když nerealizovaným – současným projektem „mezinárodního mandátu“ bylo ustanovení zvláštního komisaře odpovídajícího za uskutečňování mezinárodních doporučení v Řecku, ohlášené v roce 2012 německou vládou. V Evropě ovšem od té doby nijak nepominulo přesvědčení, že podobný dočasný „mezinárodní mandát“ by mohl přispět k vyřešení obtíží, které vytvářejí periferní státy připojené k Unii v roce 2004.

Soudy přejímají moc

V posledním desetiletí doplňuje úhrn institucionálních změn, které umožnily obecnou podobu sporu s Polskem, ještě i silný trend k posilování politické role soudů. Není to – přiznejme rovnou – v případě unijních soudů trend nijak specifický, protože jeho sílu a intenzitu můžeme téměř každý týden pozorovat i u rozsudků vynášených zemskými soudy členských států. Polští soudci, kteří otevřeně odmítají aplikovat zákony schvalované Sejmem s konzervativní politickou většinou, zde patrně zašli až příliš daleko. Ale podobný jev „přejímání moci“, která tradičně přísluší demokraticky zvoleným politikům, jsme mohli pozorovat například v Anglii, kde se soudci pokoušeli rozhodnout o dalším členství země v Evropské unii, nebo v Německu či Španělsku, kde si během pandemie uzurpovali to nejklaštější právo suveréna – stanovení předpokladů a podmínek výjimečného stavu.

Tento trend, zdá se, představuje jeden z nejdůležitějších organických či politických fenoménů, k nimž v současné Evropě dochází. Pokud jde o Soudní dvůr EU v Lucemburku, pak idea, že právě on má být v podstatě jediným ústavním soudem v Evropě, který s definitivní platností rozhoduje o obsahu a závaznosti všech zákonů, jež by byly zavedeny kdekoli v Evropské unii, se objevuje v jeho různých výrocích už po řadu let. Nicméně politická novinka, která se uskutečnila až v roce 2018, a to právě ve věci Polska, spočívá v tom, že Komise vytvořila precedent historického významu, když se rozhodla předložit soudní stížnost s požadavkem, aby Soudní dvůr EU zneplatnil polskou reformu justice. Vyslal tím soudcům signál politického souhlasu s jednáním, které již nepočítá se smluvním rozdělením kompetencí, a očekává za to, že vládu, jejíž další existence není pro unijní špičky žádoucí, postaví ke zdi.

Mezinárodní poprava

Domnívám se, že Soudní dvůr EU na takovou příležitost čekal už dávno. Poprvé se totiž plán dokázat některému z členských států, že celé jeho zákonodárství bude od této chvíle pod unijním politickým dozorem, bez ohledu na to, co je napsáno v obou zakládajících smlouvách, ukazuje jako úspěšný. Pro soudci odedávna vysněnou přeměnu Evropy na „jurisdikční demokracii“, již postulovanou tzv. Benátskou komisí, by to byl vskutku milový krok. Křídla musela soudcům dodat skutečnost, že spor Komise s Polskem, v němž měli mít poslední slovo, se týká statutu asociace soudců v Polsku, takže se objevila dodatečná příležitost, jak projevit celoevropskou korporativní solidaritu.

I když, popravdě řečeno, Soudní dvůr EU šikovně připravoval půdu pro očekávaný hlavní spor s vládou ve Varšavě už dříve. Stalo se to v okamžiku, kdy španělská soudkyně na žádost Komise

nejdříve Polsku přikázala, aby ukončilo těžbu dřeva v Bělověžském pralese, a následně – způsobem absolutně precedenčním – Soudní dvůr EU zdůvodnil své právo podpořit tento příkaz uvalením finančních sankcí. Meritum věci bylo dost marginální povahy, takže se musím přiznat, že jsem skutečný revoluční potenciál stanoviska Soudního dvora EU odmítajícího argumentaci polské vlády hned nedocenil. Tehdy vlastně poprvé odůvodnil tezi, že dokonce i tzv. předběžné opatření vůči státu vydané v Lucemburku jednou osobou může být vymáháno finančními sankcemi (a zde pozor) i v případě, nepřipouští-li tuto možnost žádná ze zakládajících smluv (na což se Polsko odvolávalo).

Není pochyb o tom, že soudcové to činili s vědomím, jak velký bude mít tento precedent význam, pokud se bude následně rozhodovat v zásadní žalobě Komise namířené proti Polsku. Tehdy, v roce 2018, byly už v podstatě připraveny všechny institucionální nástroje nezbytné pro odsouzení nepohodlného politického zločince a s ní i konstrukce popravistiště, na kterém má proběhnout mezinárodní poprava. Zbývá už pouze jedna obtíž, totiž že k plnému uskutečnění „mezinárodního mandátu“ je nutné dopravit odsouzence nějakým způsobem na popravistiště, neboť teprve tehdy bude možné ustanovit na mandátovém území novou, lepší, politicky korektní vládu. Zatím (jak známo) není tento problém stále vyřešen.

Autor polský politik a publicista, v letech 1989–2007 poslanec Sejmu Polské republiky

AUTOR: Jan Rokita

ZDROJ: konzervativninoviny.cz